

LIETUVIS BRAZILIJOS

3 METAI. Leidžia Spaudos b-vė „SVIESA“ SÃO PAULO, 1931 m. Rugpjūčio mėn. 1 d. Red. V. Atkočaitis. NR. 31 (134)

Dvieji metai.

Dabar, ar geriau pasakius š. m. rugpjūčio mėn. 1 d. sueina lygiai dviejų metų, kaip Brazilijos padangėse, po didelių vargų ir triūso, liko įkurta pirmoji lietuvių pradinė mokykla Dr. Vinco Kudirkos vardu, tirštame lietuvių apgyventame Moocos rajone.

Dvieji metai — tai nėra didelis laikotarpis atskiro žmogaus, o ypač mūsų išeivių kolonijos gyventume, bet šitas laikas nuolatiniu triūsu, darbu ir pasišventimu atskirose jaunųjų sielose pasiliks gražiu ir nuolat šviečiančiu spindulėliu. Aš kalbu apie tuos kurie įsteigtos mūsų Tautos žadintojo vardu mokyklos pastangomis, įgavo elementarines pažinimo žinias, praplėtė savo akutes mokslui, įgavo daugiau žmoniškumo, lietuviškumo, o taip pat ir Tėvynės meilės.

Šie pirmieji mokyklos paskleisti spindulėliai atneša naudą ne tik tiems, kurie ją lanko, bet taip pat jų tėvams, mūsų išeivių kolonijai ir pagaliai pačiai tautai.

Mokykla yra vienas pagrindiausių žmogaus gyvenimo auklėtojų. Mokykla, imdama į savo prieglobstį jaunąją, nesubrendusią ir gyvenimo nepatyrusią žmonių kartą, ima moralinę atsakomybę už jos auklėjimą, todėl iš čia ir lieina, kad mokykla turi būti tinkamai pastatyta, kad geriausiai galėtų atlikti jai pavestą užduotį. Teisingai yra pasakyta: — kokia yra jaunojo žmogaus mokykla, tokia yra to paties žmogaus ir ateitis. — Todėl mokyklų reikalas yra pirmieji reikalas. Jis kaip ten Lietuvoje, taip ir čia išeivijoje yra mūsų visos tautos reikalas.

Mūsų išeivių lietuvių ratelis čia Brazilijoje nepasakysiu, kad yra skaitlingas: truksta daug tikrų lietuviškų išeivių kolonijai atsidėjusių darbuotojų, bet visgi galima pripažinti, kad savos lietuviškos mokyklos reikalas yra įvestas į tikras ir teisingas vėžes.

Tik mūsų Vyriausybės parama ir atskirų asmenų triūso mes jau šiandien turime pilnai veikiančias dvi mokyklas ir iš kurių pirmoji sulaukė savo dviejų gyvavimo metų jubiliejų. Gražus ir nepaprastai vertingas darbas! Beto, kaip žinome, padėti pamatai trečiajam nuosavam mokyklos namui Villa Bello! Pirmiaul bent kuris bandymas įsteigti savo nuosavą lietuvišką mokyklą nuėidavo vėjais, nes nebuvo pagrindinio taško apie kurį tas reikalas turėjo sukintis — nebuvo mūsų Konsulato, o antra ir tie kurie ir mėgino steigti savas lietuviškas mokyklas nesuprato, o taip ir nenorėjo suprasti pagrindinio mokyklai reikalaujamo dėsni — tai yra tėvų pasitikėjimas mokykla. Tėvai turi žiūrėti į mokyklą kaip į savo nuosavą mokyklą, bet ne kaip į kažkieno žiemės iš šalies užmestą jungą. Kokios yra to nepasitikėjimo pasėkos, mes gerai atmename pradėtuose žygiuose įsteigti politiniu šydu pridengta Bom Retire buv. „garsiečių“ mokykla. —

Tie žmonės savyje turi labai mažai arba net ir visai neturi lietuviybės ir dorovingumo požymių, negali vesti tiesiu keliu jauną priaugančią kartą, nes patys būdami lietuviybės ir dorovingumo priešais tu nepakęstų ir savo įsteigtose mokyklose. Jei nėra mokykloje dorovingumo ir stipraus lietuviybės jausmo, tai tuomet nereikalinges ir savos lietuviškos mokyklos, nes tėvai laukia, kad jų vaikai išaugtų gerai ir dorais lietuvišiais, o ne svieto perėjūnais.

KAS GIRDĖTI LIETUVOJ?

Bepiaudamas šieną rado pavogtas brangenysbes.

Neseniai spaudoj buvo rašyta, kad nežinomi piktadariai išmūšę langą, buvo įlindę į Krosnos katalikų bažnyčią, iš kur pavogė įvairių brangenysbių apie 10,000 litų vertės.

Teko patirti, jog šiomis dienomis, Krosnos valšė, Ramanavo km. gyventojas Vilkauskas bepiaudamas šieną ties plentu, antram kilometre nuo Krosnos link Liudvinavo, po tilteliu rado dvi kūpkas ir monstranciją, kurios prieš kurį laiką buvo pavogta.

Du gaisrai provincijoje.

— Nakties metu Giedražių valšė, Puspės vienk. įvyko gaisras ir sudegė Valeikos Karolio tvartas su gyvuliais: 8 kiaulės, 5 karvės, 5 telyčios ir 14 avių. Nuostolių padaryta 2,090 litų.

Vainuto valšė, Dargiškių km. sudegė Rapolo Skurdelio gyvenamas namas ir tvartas, buvę po vienu stogu. Nuostolių padaryta 13,600 litų. Gaisras kilo dėl nesutvarkyto dūmtraukio.

Lenkams norint užgrobti Dukšto ežero mūsų dalį kilo susišaudymas.

Gavome žinų, kad liepos 4 d. lenkų pasienio sargybos mėgino perkelti gaires į mūsų pusę, ir pasisavinti visą Dukšto ežerą. Mūsų sargybos gaires išmetė. Kilo susišaudymas: Aukų nėra.

Kiaulių pardavimas į SSSR.

Tenka patirti, kad šiomis dienomis SSSR prekybos atstovybė padarė sutartį su „Maistu“ pirkti Lietuvoje apie 10,000 veislinių kiaulių. Žiemos gale taip pat buvo vedamos dėl kiaulių pirkimo derybos. Bet tada dėl įvairių sąlygų susitarti nebuvo pavykę. Kalbama dar apie taikų ir kiaulienos pardavimo galimybes į SSSR.

Sparčiai remontuojamas teatras.

Per šeštines apdeges mūsų valstybės teatras dabar sparčiai remontuojamas. Sykiu yra baigiami ir pernykčio remonto buvę dar nebaigti darbai.

Kelių taisymas provincijoje.

Kaip tenka patirti iš provincijos pranešimų, šiemet kelių taisymas, žyrvavimas ir smėlių barstymas varomas gana intensyviai. Daug vieškelių jau visai gerai atrodo. Tik nesusiėgijusius ir nesuvalonuotus žyruotus vieškelius galdina automobiliai, ypač autobusai. Reikėtų taisymo metu atitinkamuose keliuose atobusų važinėjimą sustabdyti.

Kelių taisyme gera naujiena — tai vartojimas specialių mašinų, kurių savivaldybės yra jau įsigijusios per 10. Bandymo rezultatai yra geri. Reikia laukti, kad po kelerių metų blogais keliais skustis jau beveik neteks.

Lietuvių mokykla, kaip ten Tėvynėje, taip ir čia mūsų išeivijoje turi būti kultūringumo, lietuviybės ir žmoniškumo židiniai.

Mokyklų su priešingais lietuvių bei uždaviniais mūsų kolonijai nereikalinga.

Lietuvių Ainis.

Dėmesio!!!

Vaikučiai, tėvukai ir jaunuomenė visi, visi kviečiami atsilankyti į Moocos mokykl. vardu „D-ro V. Kud.“ rengiamą

Spektaklį Balių

Kuris įvyks š. m. rugpjūčio m. 1 d. (šeštadienį) Italų salėj rua da Mooca 508. Bus suvaidinta įdomi 2-jų veiksmų fantastinė vaikų komedija.

GĖLĖSĖ.

Vaidinimui pasibaigus: mokinių choras, deklamacijos ir bendri vaikams žaidimai — šokiai; griež. orkestrui. Vaikams ir tėvukams jėjimas kiek aukuos.

Pradžią 3 val. Pabaiga 7 val. vak. Nuo 8 val. vak. iki 4-ai ryto jaunimui. Programoj: pakartojimas komedijos, o vėliau šokiai žaidim. konfeti, serpent., skrajojamas paštas ir t. t.

Pakvietimų gal. gauti: «Liet. Br.» red. Moocos mokykloj, Villa Anaastacijos mokykl. ir pas šv. Cecil. choristus.

Pelnas skiriamas mokyklos naudai.

Tevų Komitetas.

Policininkas nušovė policininką.

Alytaus pasienio policijos II rajono policininkas Z. Urbonavičius šiomis dienomis bevalydamas revolverį nety įa mirtinai nušovė savo kolegą taip pat to pačio rajono policininką Kaz. Zeką.

Gaisras iš okupuotos Lietuvos.

Okupuotos Lietuvos piliečiai prie administracijos linijos, ties Utenos apskritim, degindami šakas, uždegė mišką. Gaisras vėliau persimetė mūsų pusėn ir apdegė 2 ha. Labanorų miškų urėdijos jauno miško. Tą pačią dieną 14 val. pasienio policijos pastangomis gaisras buvo likviduotas.

Prancūzų karo eskadrilė į Kauną atskrido liepos 13 d. Kaune išbuvo 24 val.

— Lietuvos operos solistė p-lė Gražyna Matulaitytė dainavo Berlyno simfonijos koncerte. Dainininkė atliko arija iš Rimaskio Korsakovo operos ir kelias Čaikovskio kompozicijas ir turėjo didelio pasisekimo.

Respublikos Prezidentas Šventosios uoste.

Respublikos Prezidentas Antanas Smetona birželio 30 d. iš Palangos buvo nuvažiavęs apžiūrėti žvejų Šventosios uosto. Jį lydėjo ministeris pirmininkas p. Tūbelis ir užsienio reikalų

ministeris p. Zaunius. Apžiūrėjęs uostą p. Prezidentas grįžo į Palangą.

Nuskendo studentas.

Karmelitų mokyklės besimaučiamas nuskendo Povilas Marčiūnas, 24 metų amžiaus studentas. Nelaimė atsitikusi todėl, kad Marčiūnas besimaučiamas išplaukė iš mokyklės į uždraustą maudymosi vietą.

LIETUVIAI BRAZILIJOS.

Skaudus pasityčiojimas.

Apie darbininkų išnaudojimą fazendos, jau netenka nie kalbėti. Juos kiekviename žingsny „numaudo“ fazendos „galvos“.

Bet, kad sirgimui nustatytą laiką — dar pirmą kartą tenka girdėti.

C-ia Agricola S. Francisco gudrusis administratorius, nustatė visiems kolonistams ir padiniiniams sirgimo dieną — penktadienį... Jei žmogus suserga kita dieną — prisėina už gydytojo šaukimą mokėti po 30-50 mlr., nors kas mėnuo iš kolonistų ir padiniinių išskaitoma gydytojui tam tikra suma.

Beto administratorius, rodydamas savo „as“, įvairiausiais būdais išnaudoja žmones. Darbininkai dejuoja ir laukia kas bus toliau.

tąsa 2 pusl.

BRANGŪS SKAITYTOJAI!

Juk Tamstoms bus ilgu ir nuobodu be laikraščio? Liuoslaikiu neturėsit ką veikti. Tamstos mėgstame knygas ir laikraščius?

„LIETUVIS BRAZILIJOS“ norėtų ir toliau lankyti Tamstas. Bet tai priklausys nuo Tamstų, jei jį kviesite: t. y. atnaujinsite prenumeratą. Todėl nieko nelaukdami sėskit prie stalo ir rašykite mums laiškėlį ir atnaujinkit prenumeratą, kuri iki metų galo kainuoja tik 6\$000. Tad neatidėliodamas siųsk 6\$000. Prie progos ir kainą parąpink užsiprenumeruoti.

ADRESAS:

„Lietuvis Brazilijos“ Administracijai, Caixa postal, 1764. São Paulo

Rusiskas skyrius

Banco Holandez da America do Sul.

RUA DA QUITANDA 9. SÃO PAULO. CAIXA POSTAL 477.

Persiunčia pinigus perlaidoms, laiškais ir telegrafu, greitai ir geromis sąlygomis: į Rusiją, Lenkiją, Lietuvą, Latviją, Estiją, Rumuniją, Mandžūriją ir kitur.

Priima pinigus į taupomąją kasą nuo 15\$000 ir moka 4½% metams.

Laiškais ir asmeniškai galima kreiptis rusų kalboje.

taša iš 1 pusl.

Ypatingai skriaudžiami svetimšaliai. Yra kelios dešimtys japonų šeimų ir apie septynias šeimas lietuvių. Visi skundžiasi esą skriaudžiami. Pasiskūsti nėra kam.

Padienio darbininko uždarbė 4 su puse mėreio. Duonai užtenka, bet drabužiui nelieka.

Apylinkės fazendose mokama net po 3 mlr.

Prie ko galų-gale prieisime toje „laimės šaly“?

Lakūnėlis.

PASAULIO IVYKIAI.

ITALIJA.

Amerikos auksas Italijon.

Roma. Pranešimu iš Neapolio, vienas Amerikos trasatlantinis laivas iš Nevjorko, atvežęs 20 dėžių aukso į Italijos Centralinį banką.

Tai bent svoris.

Roma. Nestebėtina, kad sunkus svoris — kroviniai sulaužo automobilius, bet, kad žmogus savo svoriu resorus suaužo — tai jau stebėtina. Kūstininkas Primo Karnera, vos įsėdo į lengvą automobilį, kaip tuoj resorai sulūžo. Vargšas gavo ieškoti kito automobilio su „atsakančiais“ resorais. Tai bent svoris!

Viktoras Kropas.

Bananu pavėsy.

I.

NELAUKTAS SUSITIKIMAS.

Visą dieną ėjau per tankius ir spygliuotus krūmus. Tik pavakare, toli pastebėjau didelį plotą žemės, apsodintą bananais.

Pamatęs šiuos augalus, labai nudžiugau. Nors ir labai nuvargęs buvau, bet sukauptęs paskutines jėgas, stengiausi kaip nors greičiau prieiti.

Ėjau gerą pusvalandį, kol radau nedidelį takelį, kuris ėjo bananų plantacijų gilumon. Ilgai negalvodamas nužygiavau šiuo takeliu. Kiek paėjęs, bananų pavėsy pastebėjau nedidelę, iš molio sukręstą, trobelę. Ji iš visų pusių buvo aptarta neaukšto bambuko ir spygiuotų krūmų tvora. Ant tvoros smailių buvo užmauta daug ragotų buivolų kaukolių.

Priešęs prie trobelės, sustojau prie

tvoros vartelių ir tris syk suplojau rankomis (toks braziliečių paprotys). Iš trobelės niekas nepasirodė. Matyti, nieks nenugirdo mano plojimo. Aš dar kelis kartus pakartojau tą patį. Pagaliau atsiradė trobelės durys, ir iš ten pasirodė trumpu sijonu apsi-vilkusi, labai graži ir grakšti kokios šešiolikos metų metisė (mišinys tarp raudono ir balto). Aš jai pasakiau: „Boa noite!“ Skambantis jos balsas at-sakė man tuos pačius žodžius. Bet pa-mačiusi svetimą, nepažįstamą žmogų, ji labai paraudo ir greit dingo man iš akių.

Aš atsirėmiau šautuvo ir nekantrai lau-kiau kvietimo įeiti trobelėn. Praėjo, kaip man pasirodė, gana daug laiko, kol atsivėrė trobelės langinė, nes tro-belėje rėmų su stiklais nebuvo, ir iš ten žiūrėjo į mane nuo galvos iki kojų dvi juodos, gražios akutės.

Žinoma, ji manęs bijojo, nes aš buvau panašus į banditą, kurių šiose vietose yra labai daug. Drabužiai ma-no buvo labai suplėšyti spygliuotų krū-mų. Mane dengė tik skarmalai, iš ku-rių matėsi sudraskytas ir sužeistas, pli-kas kūnas. Buvau labai sulysęs, pagel-tęs ir apžėlęs juoda barzda. Vienu žo-džiu, blogai atrodočiau ir metisei teikiau nekokių vaizdą.

Kodėl nesiusi

giminėms, pažįstamiems ir drau-gams gyvenantiems Lietuvoj ar kitur geros kavos, ryžių, miltų, koku-sinio sviesto, muilo, arbatos, pipirų, garščių, druskos, cukraus, ir ki-tų daiktų iš B R A Z I L I J O S?

Mes persiunčiame minėtus daiktus maišeliuose iki 10 kilogramų paštu (Colis-Postoux), pigiausia kaina ir greitai be jokio vargo įtei-kiam siuntėjui. Persiunčiame ir pinigus paštu.

Įsitikinkit, kad mūsų patarnavimas sąžiningas.

„BRASIL PROPAGANDA LTDA.“

Avenida São João, 85-a, 2º, sala 5. Tel. 4-3147.

lionai. Didesniajam Londone gyventojų yra 8,2 milijonai.

Anglų radio žiniomis, Anglijoje ir Valijoje vyrų yra 9 mil., o moterų 21 milijonas.

AMERIKOS J. V.

Tomas Alva Edisonas ser-ga.

Nevjorkas. Praneša iš Llowlyn, kad tenai sergąs garsusis išradėjas Edisonas. Paskutinėmis žiniomis, išradėjas esąs jau geresnis ir esą vilties greitai pasveikti.

Išradėjas Tomas Alva Edisonas, gimęs neturtingojo šeimoje bet savo gyvenime daug gerų išradimų atnešęs pasauliui. Neseniai Edisonas užpatentavo savo tūkstantąjį išradimą.

Tai bent išradėjas!

Sugauti pinigų drėbėjai.

S. Louis. Missurio policija suėmė 6 asmenis, kurie dirbo netikrus pinigus. Pas juos rasta padirbtų 15.000 dolerių po 10 dol. banknotai. Per tardymą paaiškėjo, kad jie priklausė prie vienos kompanijos, kuri tuo amatu verčiasi jau daug laiko.

Policija daro žygių tą kompaniją suimti.

Schmelingas iš Šarkio ne-galės išsisukti.

New Yorkas. Iš čia pranešama, kad Striblingas už dalyvavimą bokso rungtynėse su Schmelingu gavo 300.000 litų.

New Yorke Schmelingui uždraus-ta boksuotis, kol jis nesusitiks su Šarkiu — Žukausku.

VOKIETIJA.

Naujas pretendentas įven-grų sostą.

Berlynas. „Vossische Zeitung“ iš Budapešto praneša, kad atsirado naujas pretendentas į vengrų sostą. Jis vadinasi Karl Rudolf ir tvirtina esąs teisėtas 1889 metais nusižudžiusio austrų kronprinco sūnus. Jis tvirtina, kad jis yra kilęs iš pirmų slapto Rudolfo jung-tuvių. Laikraštis pažymi, kad apie tas jungtuves pirmą kartą sužinoma. Pretendentas sakosi turįs dokumentų, kuriais jis galįs įrodyti savo teisę so-tą.

Schmelingas gavo 106.000 dolerių.

Berlynas. Schmelingas už dalyvavimą rungtynėse su Striblingu gavo 106.000 dolerių.

KINIJA

Civilinis karas Kinijoje.

Tian-Tsin. Laikraščių pranešimu Kinijoje tęsiasi civilinis karas ir toliau Sukilėliams vadovauja generolas Shi-Hyu-Sham, kuris turi kelis karo orlaivius ir daug apginkluotus kariuomenės.

Paskutinėmis žiniomis, sukilėliai paėmė miestą Hoghten ir žygiuoja Tchang-Tchen linkme. Jau esą užėmę tarp Pekino ir Pao-Ting-Fu miestų vi-sus geležinkelius ir svarbesnius susie-kimo punktus.

LENKIJA.

Vokiečiai siekia Dancigo.

Varšuva. Lenkijoje daug kalbama ir nerimaujama, kad vokiečių politinius sluoksnius esą daug projektuojama ir rengiamasi Dancigo grąžinimu prie Vokietijos valstybės.

Langinė vėl užsidarė. Iš trobelės pasigirdo malonus šeiminkės balsas: — Entre senhor! (leikite ponel) Aš atidariau vartelius ir, priėjęs arčiau prie trobelės, pamaciau duryse tą pačią gražią mergaitę, bet jau kitais rūbais.

Ji dabar buvo apsirengusi ilga, raudona suknele, kuri paslėpė jos gražias ko-jas, kaklą ir plikas rankas. Ji buvo baska, tik su medinėmis šliurėmis, ku-rios buvo ant aukštų užkulnių. Dešinioje rankoje ji turėjo didelį „garušą“ (revolveris — naganas), o ant odinio diržo, kuris buvo pilnas šovinių, kabo-jo nedidelis fakas (durklas).

Ji įrėmė į mane savo didelį „ga-rušą“ ir jėmsiu balsu tarė:

— Kas tamsta esi ir ko nori?

Aš pažūrėjau į jos gražų, rimtą veidą, į didelį revolverį, kurį ji laikė įrėmus į mane ir nesusiilaikydamas nu-siypsojau. Ji pastebėjus mano šypseną, suraukė savo kaktą ir juodus antakius.

Dar stipriau suspaudė revolverio ran-keną ir piktai prašneko.

— Senhor! Prašau nesijuokti o at-sakyti į mano klausimus, nes su ma-nimi mažas juokas, — piktai baigė gra-žuolė taikydama į mane savo dideliu revolveriu.

Aš dėjau išsigandęs jos grasinimo ir skubiai, padaręs rimtą veidą, atsakiau:

— Senhorita! Aš esu ramus kė liautojas, bet dabar ligotas ir pavargęs todėl prašau tamtos leisti pasilsėti. Jei reikia, aš užmokėsiu.

Ji dar sykį į mane atidžiai pažū-rėjo ir, matyti, pasigailėjus, tarė:

— Prašau įeiti ir, ką galėsi, vi-su kuo tamstai padėsiu. Tamsta esi mūsų svečias, ir jokių mokesnių nuo tamtos nelimsime! Mano senelio dabrė nėra namie, jis išėjo į fazendą paa-administradorą, bet greit turi sugrįžti.

Aš pasakiau jai: „Obrigado stinho rital!“ (ačiū panele!) ir priėjęs arčiau prie trobelės, padėjau savo krėšį ir ginklus, palikęs tik diržą — šovinę, prie kurios kabėjo parabelius ir fakas.

— Gal galėčiau gauti vandens truputį nusiplauti? Jau seniai nesu gerai maudęsis. — paklausiau mergaitės.

— Čia netoli yra negilus, sraunus upelis, kuriame galėsite puikliausiai nusimaudyti. Tik būkite atsargus, ten yra labai daug vandeninių gyvačių ir kal-manų (krokodilų rūšis), — tarė graži metisė, paduodama man ranklaustį ir didelį muilo gabalą. Aš pasiėmęs savo skalbinius ir skutimosi įrankius, links-mai nužygiavau nūrodyto upelio link.

Kokiai valandai praslinkus, grįžau atgal ir jau atrodočiau visai kitaip negu pirmą. Ji mane sutiko netoli upelio,

leskok sau pirmenybiu

atlikdamas savo bankinius reikalus pas mus.
Mes savo banke atidarėme **Lietuvišką skyrių** kuriame savo reikalus gali atlikti **GIMTAJA KALBA**.

Persiunčiant pinigų Lietuvon išmokėdami **DOLERIAIS AR LITAIS** kaip nori siuntėjas. Greitas ir garantuotas pinigų įteikimas gavėjui. Pas mus galite gauti įvairiausių **PATARIMŲ BANKINIAIS REIKALAIS** VILTUI.

Užsik pas mus ir pakalbėk su Lietuvos skyriaus valdininku. Taip pat pasiteirauk jo apie **GAVIMA ČIA SAVO LAIŠKU**.

Tai tikrai bus Tamstai paranku.

BANCO GERMANICO

Rua Alvares Penteado 17, kertė Rua Quitanda.

Ar nepradės „proše panams“ už kabinu „koridorius“ visos valstybės?

ir Varšuvoj neramumai.

Varšuva. Laikraščiai praneša, kad Varšuvos politinius sluoksnius esą neramu. Nepasitikėjimas diktatūra esą didelis. Ar nevers nuo sosto ir Pilsudskij?

Latvių lenkų bandymas su pašto karveliais.

Varšuva. Šiomis dienomis lenkų valdžia susitarusi su latvių valdžia padarė bandymą su pašto karveliais. Latvija iš Aukštosios Silezijos lenkai areštė 700 pašto karvelių ir juos paėmė. 650 karvelių sugrižo. Kai kurie karveliai atliko 1.000 kilometrų kelionę per vieną parą.

Supaprasta lėktuvo katastrofa Varšuvoj.

Varšuva. Varšuvoj įstigo nepaprasta oro katastrofa. Karo lėktuvui skrendant viršum Varšuvos su dviem lakūnais 600 metrų aukštumoje, nulūžo varnas. Lėktuvas ėmė kristi žemyn. Paskutiniu momentu lakūnams pavyko išlikti su parašutais. Lėktuvas nukrito ant Jėzaus ligoninės stogo. Motoras atsiskyrė nuo lėktuvo korpuso ir nuleido ant trotuaro, nieko nesužeisdamas. Vienas lakūnas nusileido ant Varšuvos vandentiekio stogo. Tačiau parašutas jį nunešė toliau, ir lakūnas, prisidamas nuo stogo, sunkiai susižeidė

galvą. Jis nuvežtas į ligoninę be sąmonės. Kitas lakūnas taip pat nukrito ant stogo. Jis susižeidė lengviau, bet vis dėlto jį nugabeno į ligoninę apalpusį. Ta katastrofa įvyko tūkstantinės minios akivaizdoj.

LATVIJA.

Retas banginis Rygos įlankoj.

Ryga. Latvių burinis laivas „Gaidala“ Rygos įlankoj sugavo banginį, kuris turi 1,20 metrų ilgumo. Specialistai pripažino, kad sugautas banginis priklausė prie nordkater banginių giminės. Tos rūšies banginiai labai retai pasitaiko Baltijos jūroj. Sugautas banginis atiduotas į mokyklų muziejų.

SOV. RUSIJA.

Cepelinu į šiaurės polių.

Moskva. Tass korespondentas, kuris yra šiuo laiku „Graf Cepelin“ dirbi fabry, į Maskvą prisiuntė sekančio turinio telegramą apie kelionę šiaurėn: „Baigiamė pravažiuoti Prano Juozo žemę ir laimingai slenkame šiaurėn. Pavijome ledlaužį „Malygin“ ir su juo korespondencijom pasidaliname. Oras labai palankus skridimui, skrendame 150 mtr. aukštumoje. Temperatūra — 4 laipsniai aukščiau nulio, priešingai vėjai. Greitumą darome 12 mtr. per sekundę“...

Visgi kultūros ir technikos amžius — susikalbama per tūkstančius kilometrų.

likai, ilgai j mane žiūrėjo ir pagaliau pasibilo:

— Que bonito! (Koks gražus) Kai tamsta visai persimainė: per valandą likai likai visai kitoks žmogus — dešimčia metų pajaunėjęs.

Pasakius man šį komplimentą, jį paraudo ir stinos greitamui dingo bananų tarpe. Ir ištikrųjų, dabar jau buvau panašus į kultūringą žmogų. Buvau gerai išsiplėjęs, susišukavęs, nusiakutęs, tik mano sudrįsę viršutiniai ribai gadino šį gerą vaizdą. Beto, buvau gerai suslyšęs, pageltęs ir nusilpęs nuo geltonojo drugio.

Kai atėjau prie trobelės, ten mane sutiko ir maloniai pasveikino, jau surįžęs, gražuolės senelis. Jis buvo senas, bet dar stiprus mulatas (mišinys tarp balto ir juodo) vardu Antonio. Jo fili, rangyti plaukai labai tiko jo tamšiam veidui. Antonio pakvietė ir mane vakarieniauti. Toks pakvietimas man labai patiko, nes buvau gerokai išalkęs.

Trobelė nors nedidelė ir prasta, bet vis dėlto buvo švari, matyti, kad čia būta darbščios moteriškos. Lubos ir sienos buvo apkabintos įvairiomis džiovintomis žolėmis, gėlėmis ir šaknimis.

Viename kampe kabėjo keletas įventųjų paveikslų ir nedidelis medinis kryžius, o ant stalo stovėjo šv. Antano ir švenč. Marijos statulėlės. Kitame kampe — mažas, nuo senumo pageltęs veidrodėlis ir švarus rankluostis.

tis. Beto, ant sienos kabėjo senas medžioklinis šautuvas, ilgas, ašutinis lasokaimano oda ir daug, daug didelių ir mažų gyvačių odų. Trobelėje stovėjo dvi lovos. Viena iš j buvo užtraukta raudona širma. Viename kampe stovėjo, spindinčia skarda apmušta, didelė skrynia, kitame — suversta daug įvairių žvėrių kailių.

Mes susėdome prie nedidelio stalo ir pradėjome vakarieniauti. Valgėme braziliską, tautišką valgį „arroz e feijão“ (ryžius ir fasolius). Šakučių nebuvo, valgėme geležiniais šaukštais su labai trumpais koteliais, o kieta iš „carne seca“ (džiovintos buivolos mėsos) bifų, kiekvienas piaustėme savo fakais. Vėliau padavė didelių skanių bananų „massã“, apelsinų ir cukraus nendrių sunkos.

II.

ISAURA.

Vakarieniaudami kalbėjome. Aš jiems papasakojau apie savo kelionę ir nuotykius. Antonio ir Isaura atidžiai mano kalbos klausėsi, nenuleisdami akių, visą laiką žiūrėjo j mane.

Senas Antonio papasakojo apie buvusią vergiją, kurią dar gerai atmena, nes pats buvo vergas ir daug pasidarbavo kovodamas dėl brolių — vergų laisvės. Jaunas būdamas, jis daug medžiojo ir plaukiojo Amazone, būda-

Rieznukas nuo Starapolės.

Kas gi mūsų lietuvių nežino, koks yra rieznuko amatas: paprastai prieš žydišką šabą, t. y., ketvirtadienį ir penktadienį, jis renka savo tautiečiams šabui gardumynus ir ne bile kaip juos renka. Atneša jam Maušienė ar Ickuvienė višta, arba Chaimukas, užsivertęs ant pečių, visą veršioką keturių-penkių nedelių, o rieznukui darbo tiek ir tiek! Jam nepakanka trimis peilio patraukimais per kaklą paukštį ar gyvulį papiauti, jis turi būti mokytas žydas, turi gerai žinoti Talmudo taisykles, kurios aiškiai nusako, kuris paukštis, ar gyvulys yra „košernas“, kuris „trefnas“. Neveltui mažesniuose Lietuvos miesteliuose rieznukai eina Rabinų pareigas, nes, mato te, jis turi turėti mokslo apart gabumo trimis peilio patraukimais paskersti šabasinį gyvulį.

Tiesa, mūsų laikais jau ir žydai ne labai besiliaiko „košero“, ypač žydiški diduomenė-pinguočiai, tačiau rieznukų amatas Lietuvoje dar tebėra visiems gerai žinomas. Faktinai rieznukai eina gydytojo-veterinoriaus pareigas, nes paukščio argyvulio atrinkimas „košerui“, labai atitinka veterinaro uždavinį: kad niekas nesveiko gyvulio mėsos nevalgytų, nes jis ne tikai nesvarus „trefnas“, bet dažnai žmonių sveikatai būna labai pavojingas. Žydiškai galvojančiam „trefnus“ gyvulius jiems valia pardavinėti tik krikščionims, kuriuos jie „gojais“ pravardžiuoja.

Pas mus, S. Paulo mieste, pasirodo, taip pat esama kelių „rieznukų“, kurie neturėdami kitokio uždarbū nei vištų su varšeliais prieš šabą, sumanė pamėgdžioti rieznukus savo gana lankščiu liežuviu, kuriuo piauna visus, kas tik jiems ant selės užėina. Visais laikais buvo žinoma melo sesutės-pletkai, kurie daugeliui žmonių ardė ramų gyvenimą, o dažnai būdavo didelių nesutikimų priežastimi. Kada tie melai dar vaikėdai iš lūpų į lūpas, mažesnis esti skriauda pletkų palietimams žmonėms, bet kai melus, pletkus, šmeižtus imama net per gazetetas leisti, žinoma, visai tai yra „trefni“ padarai, kuriuos mūsų savotiški rieznukai tenoka atrinkti.

Ima, sakysim, ir parašo storžieviskiausią melagystę, o paskui laukia, ar kas jiems nentslėps, nepradės ginčo. Niekas neparodė savo susirūpinimo, o ir ima šaukti-rėkti: žiūrėkit, kaip mes jiems pabraukėm, geriau ir žydiškas rieznukas nepabrauktų, niekas tiek aštriai nemokės už mus nusičiaudėti...

PAULO LIET. KRONIKA

„Jurgio piršlybos“.

Pereitą šeštadienį, Villa Anastacios lietuvių pradž. mok. tėvų komitetas suruošė vakarą.

Programą išpildė vidutiniškai, tik tvarka buvo nekokia. Nes laike vaidinimo buvo matoma daug rūkančių. Šiaip neįvyko nieko blogo. Publikos prisirinko pilnutėlė salė. Iki 4 val. ryto pasilinksminę, žmonės ramiai išsikirstė. Pelno esama nemažo, kuris paskirtas mokyklos reikalams.

„Pigi operacija“.

Šiomis dienomis, V. Beloj vienas asmuo kėlė savo vardines, kurių metu pažįstami turėjo progos pasilinksinti ir pašokti.

Pasilinksminimas, jei jis yra be triukšmo ir geroj tvarkoj, — nepeltingas dalykas. Linksmintis prie progos visad galima. Bet čia atsiranda ir tokių „svečių“, kurie lenda svetimon trobon neprapyti ir ten ima triukšmauti. Tokius „svečius“ priseina pašalinti. Na, iš to ir eina kerštas. Išvartytieji, lazdoms ir peiliais apsiginklavę laukia baltaus galo, kad einant namien savo priešams atkeršyti už išvartymą.

Skirstantis iš pasilinksminimo, tokie chuliganai ir užpolė praeivius, kurių vienam peiliu ir perskrodė pečius.

Vis liūdni mūsų gyvenimo fakteliai... Kada gi baigsis tie mūsų kolonijos kelių barbarų baurūs darbai?

*****

D-ras EGBERTAS CHAVES

Advokatas

visais reikalais priiminės lietuvius savo raštinėje Rua Benjamin Constant, 13 Nr. sobroleja, salas 8 — 9 nuo 12 ligi 17 val.

Nemokančius susikalbėti portugaliskai priiminės šeštadieniais nuo 10 ligi 11 val. Lietuvos Konsulate.

*****

Sakau, kad mūsų laikais, net S. Paulo mieste, rieznukų amatas dar tebegyvuoja: pletkai, melas, šmeižtai bujoja kad net miela žiūrėti. Tik kažin ar ir mūsų rieznukai „cielius“ dėvi?

Buože.

Išėjo iš karo tarnybos ir atvažiavo į Braziliją. Čia surinko didelę ekspediciją ir iškeliavo į Amazonės girias. Aš tuo laiku buvau jo ekspedicijos vyresnysis kelrodis. Mūsų kapitonas buvo labai geras, doras ir visų mylimas žmogus. Iš visos ekspedicijos kapitonas mane vieną tik pasirinko; su mano nuomone ir patarimais visuomet sutikdavo.

Vieną kartą mes viešėjome pas indėnų giminę. Vyriausias šios giminės vadas turėjo labai gražią, penkiolikos metų duktę, kuri buvo dar netekėjusi, nors pagal paprotį jos teka pradant nuo 10 — 12 metų amžiaus. Ši graži indėnė nuo pirmo susitikimo labai patiko mūsų viršininkui. Jis sumanė pavogti ją ir šį savo sumanymą pasakė savo ištikimiesiems ekspedicijos nariams, prašydamas pagalbos. Suzinoję jo sumą ymą, niekas iš mūsų jam nepritare ir nenorėjo padėti pavogti indėnę, bijodami indėnų keršto. Nerdę savo draugų tarpe pritarimo ir pagalbos, kapitonas kreipėsi j mane, kad padėčiau jam atlikti šį drąsų ir pavojingą žygį.

Aš, nors ir atsikalbinėjau, bet pagaliau sutikau jam padėti. Nors tai buvo sunkus dalykas: reikėjo daug vargo padėti, bet vis dėlto savo padarėm — merginą pavogėm.

(b. d.)

IVAIPENYBĖS.

Nepaprastas rekordas.

Anglijoj pasiektas nepaprastas rekordas: per 3 valandas ir 20 minučių buvo pasiūtas kostiumas iš vilnų, kurios prieš tai dar augo ant avių nugarų. 8 val. 50 minučių ryto buvo nukirpta 10 avių. Kirpimas tęsėsi 7½ minutės, Nukirpta vilna buvo tuojau iškaršta, nudažyta, išdžiovinata, suverpta ir suaušta į audeklą. Po to audeklas buvo nugabentas automobiliu pas siuvėją, kur 40 siuvėjų per 37 minutes pasiūvo sportinį kostiumą. Tą kostiumą greičiausia nešios vienas anglų ministeris.

Rer 30 metų ši nepaprastą rekordą laikė amerikiečiai. Anuomet tokiomis pat sąlygomis amerikiečiai tokį kostiumą pasiūvo per 6 valandas ir 28 minutes.

55 metus išbuvęs studentu mirė.

Švedijoje, Upsalės mieste, neseniai mirė 75 metų studentas Kristofer Baumbach: Jis lankė universitetą lygiai 55 metus, ir iki mirties išbuvo studentu. Žinoma, jis galėjo seniai baigti ir užsiminti kokiū nors kitu darbu. Tačiau jam taip patiko laisvas studento gyvenimas, kad jis užsimanė visą savo gyvenimą pasilikti studentu. Paveldėjęs nuo tėvų nedidelį turta, jis taip sau ir studentavo. Buvo nevedęs, nes vedusiam žmona nebūtų davusi visą gyvenimą studentauti.

Kiek kainavo Italijai dalyvavimas didžiajame kare.

Sarašy su Italijos stojimo karan 15 metų sukaktuvėmis, paskelbta statistika, kiek Italijai ir visai italų tautaitas dalyvavimas kare kaštavo.

Iš 12 milijonų vyrų, galinčių vartoti ginklą, Italija buvo sumobilizavusi 5½ milijono, tai yra 45%. (Prancūzija buvo sumobilizavusi 60 proc., Anglija — 39 proc. visų tinkamų vyrų). Iš viso sumobilizuotų vyrų skaičiaus Italija turėjo 652 tūkstančius užmuštų ir 450 tūkstančius invalidų, kurie gauna pensijas iš valstybės išdo.

Materialiniai Italijos nuostoliai taip pat buvo labai dideli.

Geras uždarbīs.

Garsiam amerikiečių automobilių karaliui Fordui būnant Anglijoje vienas vengras tapytojas būtinai norėjo nutapyti Fordo atvaizdą. Kad nutapyti atvaizdą, reikia ne vieną kartą po kelias valandas tapytojui pozuoti (sėdėti pas jį, kai jis tapina). Fordas, žmogus labai užimtas, po ilgo prašymo sutiko valan-

dą pasėdėti. Per tą valandą tapytojas turėjo padaryti jo atvaizdą.

Tapytojas paskubomis padarė Fordo portretą. Buvusi prie to Fordo žmona rado, kad portretas negeras, nes jos vyras portrete išėjęs senas, negražus ir ponis Fordienė taip supyko, kad atvaizdą čia pat sudraskė. Tapytojas padavė teisman, reikalaujamas atlyginimo už sunaikintą paveikslą 2.000 svarų (be maž 100 tūkst: litų). Fordo advokatas įrodinėjo, kad tapytojas gali reikalauti atlyginimo tik už dažus ir sudraskytą audeklą.

Teismas su Fordo advokato išva-džiojimais nesutiko ir priteisė 100 svarų (apie 50.000 litų).

Tapytojas padarė gerą biznį: per valandą uždirbo tokią pinigų sumą. Kai kas sako, kad tapytojas tyčia taip darė, kad portretas būtų sudraskytas, nes šiaip jis būtų negavęs nė trečios dalies to, ką jam dabar teismas priteisė.

Didžiausias priešas — gyvenimo draugas.

Neseniai buvo toks keistas atsitikimas. Nukautojo didžiajam kare anglų lakūno Gordon Duff našlė, nuykusi į centralinę Europą, susipažino su vienu vokiečiu, Otto von Kohenlohe. Šis mokėsis Oxfordo universitete, dėl to mokėjo angliskai kalbėti. Jiedu susidraugavo, pagaliau ir susimylėjo. Laimingieji netrukus pasiskelbė, kad susituoksia. Įvyko sužadnotuvės. Vokietį domino, kuriois aplinkybėmis žuvęs josios vyras. Ponia Gordon Duff viską išpasakojusi. Anglų lakūnas Gordon Duff žuvęs ant Hinderburgo linijos ir susidūręs su priešu buvęs nukautas. Numušęs lėktuvą, priešas nusileidęs, paėmęs prie jos vyro rastus daiktus, drauge ir josios rašytus laiškus ir kaip savo laimėjimo įrodymą pakilęs į orą numetęs anglams. Moteriškė paminėjusi ir dieną, kada tas bausis įvykis buvęs. Ir koks buvo moteriškės nustebimas, kai jos mylimasis pareiškęs, kad anglų lakūna Gordon Duff numušęs išgarsėjęs oro žygiuose vokiečių lakūnas Otto von Kohenlohe, vadinasi, jis pats.

Ponia Gordon Duff tuoj nutraukusi sužadnotuves ir išvažiavusi į Škotija Jiedu nesutiko 12 metų. Tik neseniai Paryžiuje atsitiktinai susidūrė viename viešbuty. Meilė atgijusi, ir Berlyne jiedu susituokė! Didžiojo karo priešai dabar gyvena Londone, užmiršę praeities skriaudas.

NORI UŽDRAUSTI GROŽIO KONKURSA

Motery ir vaikų globos komiteto Šveicarijos atstovas pasiūlė kibtis į Tautų Sąjungą, kad ji per įvairių kraštų vy-

Mokslo trypiniai.

MEDICINA.

Kraujo apytaka buvo žinoma prieš 5000 metų.

Lig šiol buvo manyta, kad žmogaus kūne kraujo apytaką piramą kartą surado prieš kelis simtus metų gydytojas Harkey. Bet neseniai Egipte iškastas vienas dokumentas, kuris rodo, kad senovės egiptiečiai dar prieš 5000 metų žinojo kraujo spytaką. Dokumente parašyta dar, kad kraujo apytakos centru yra širdis.

TECHNIKA.

Šampanas iš cukrinių nendrių.

Ispanų chemikui Leon Blasco pavyko lengvai pagaminti iš cukrinių nendrių labai gerą vyną - šampaną, kurio skonis ypatingai malonus. Toks vyno gaminimo būdas labai pigus ir nesudėtingas. Dėlto Amerikos J. V., kur svaiginamieji gėralai pardavinėti draudžiami įstatymų, šio gėrimo jau gana daug pardavinėjama slapta.

BIOLOGIJA.

Elektrinės žuvis.

Yra tokių žuvų, kurios gali paleisti elektros srovę. Iš mūsų žuvų tikrai vienas ungyrys elektriskas. Dažnai galima pastebėti, kaip ungyrys greit užmuša savo elektra sodo kiauklį ar kitą mažą gyvuliuką - kirminą. Iš kur ta jiems elektra? Tos srities žinovas prof. Pappenheimas aiškina, kad žuvų elektra priklauso nuo jų smegenų svorio. Visos elektrinės žuvis turi labai didelius smegenis.

Tyrinėjamai parodė, kad elektrinių žuvų smegenų molekulės lygiai taippat sutvarkytos, kaip elektros baterijos dalys.

„T.“

Kas bus, kas nebus,

bet Lietuvis nepraras!

riausybės pasiūlytų uždrausti grožio konkursus. Komitetas priėmė atitinkamą rezoliuciją.

JUOKAI

1. — Na, kaip manai, Petruk, kolia ilgai mūsų tėvai Adomas ir Ieva buvo rojuj?

— Iki rudens, pone mokytojaui! — Kodėl taip manai? — Nes obuoliai nunoksta tik rudeni. Nemanau, kad jie būtų valgę žalius, nenunokusius obuolius.

2. — Pasakyk man, — klausia 7 metų Marytė 8 metų savo draugą Pranuką, — ar Adomas rojuj tikrai uylėjo Ievą?

— Žinoma, — atsako Pranukas, — nes buvo tik viena moteris ir neturėjo iš ko pasirinkti.

3. — Girdėjai? Pranaitis guli ligoninėj.

— Argi? Užvakar tik jį mačiau kaip vakarėly šoko su gražiąja Akso-maiečių Adele.

— Taigi, taigi! Jo žmona jį taip pat matė. Dėl to žmogus ir atsidūrė ligoninėj su praskeltu pakausiu.

4. Mokytojas klausia Jonuką: — Jonuk, kas yra sunkesnis: kilogramas geležies ar kilogramas plunksnų?

— Kilogramas geležies sunkesnis. — Kodėl?

— Jeigu paimtumėt, pone mokytojaui, kilogramą geležies ir kilogramą plunksnų ir mestumėte abu kilogramus sau ant basos kojos, tai būtų aiškiau kad kilogramas geležies yra sunkesnis.

KITOS VALSTYBĖS.

Stebuklingai išvengė mirties.

Bukareštas. Rumunų karo lakūnas stebuklingai išsigelbėjo nuo mirties, kada, skraidymas 17.000 pėdų aukš-
moj ties Konstanca, apalpo. Lakūnas atgavo sąmonę, kada buvo tik 1000 pėdų nuo žemės. Jis išsoko iš lėktuvo su parašytu ir laimingai pasiekė žemę. Lėktuvas sudužo į šipulius.

Mirė nuo karščių 1.450 žm. New Yorkas. Dideli karščiū Amerikoje dar tebesitęsia. Nuo karščių jau mirė 1.450 žmonių.

Schmelingo ir Striblingo rugtynės davė 50.000 doleriu nuostolio.

New Yorkas. Rungtynės tarp Schmellingo ir Striblingo rengėjams davė 50.000 dolerių nuostolio.

Vokiečių radio žiniomis, Schmelingas lėpos 7 d. grįžo į Vokietiją.

Yra žinių, kad Schmelingas susitarė susitikti su italų boksininku Carnera rugpiūčio mėn.

Tamošius Bekepuris.

Alijošius.

Ruoša.

I.

Rudenį — visi į poras! Petras glauostos prie Barbaros. Romas sukas apie Oną. Marijona myli Joną, Duok tu jai nors milijoną — Neperleisi ji niekam Jono. Čia ir Pranas su Maryte Ruošias vestuves daryti. Ir, be to, Morkienės Kaste Mano Gintaučiokas vesti.

II.

Žodžiu, šitokios naujienos... Rudenį trumpė dienos, Bet ilgesnės daros naktys. Ir mergiotėm ima sektis. Tas pažūri, tas paklausia, O nuo to saldinių gausi. Pakalbėk tikrai gražiuoju — Žūri, — jau ir atvažiuoja. Tuoj ir lenda prie mamytės: Tam Marytės, tam Onytės.

Dukterų turėk nors šimtą, Regis tuoj visas išimtu.

III.

Rudenį šaltesnis oras. Visi buriasi į poras. Tik Tamošius Bekepuris Sau poros ligšiol neturi. Nors visi aplinkui juda, — Bet Tamošius lėto būdo: Pats į lauką, pats į tvartą, Pats sau kepa, pats sau verda, Pats mazgoja sau puodynes, — Žodžiu, — trūksta gospadinės...

IV.

Dėdės galva — ne burekas. Dėdė pakalbėti moka: — „Tu, Tamošiau, tikras laužas, Ko tu su avim tom gnaužais? Ar gi čia tau vyro darbas Vilnas kirpt, mazgoti tarbas Ir žiūrėti ir lesint vištę. Kad ji baloj kur perplyštų! Ko žiopsai taip nusimines? Mat, tau reikia gospadinės... Šiaip tu vyras, kaip ridikas...“ Taip kalbėjo dėdė Mikas.

V.

Dėdė Mikas taip kalbėjo, Ir kalbėjo ne ant vėjo.

Nes Tamošius viską girdi: Žodžiai krinta jam į širdį. O širdis negi iš medžio: Svarbu padaryti pradžią, O toliau eiti savaimė. Bet Tamošių ima baimė: Gospadinė geras daiktas, Bet piršlybos tos prakeiktos... Kad tai šitaip be piršlybų... Atrada ir rauk, kaip grybą.

VI.

Lietuvoj tokia jau tvarka; Jeigu nori vesti mergą, Tai prieš tai reik lošti kvailį, Nuvažiuot, šaipytis meiliai, Kvailius išmislus kalbėti, Glamonėti mamą, tėtę, Kol išdrįs jie pažadėti Kraičio vieną pupų rėtį. Taip Tamošiui sau galvojo. Mintys užė jam galvoje. Vis tikėti nenorėjo, Kad ir jam eilė atėjo.

VII.

Štai, bėpiga Gintaučiukui — Jis gerai kalbėti moka. Turi laikraščių ir knygų; Juokus krėsti jam bėpiga... Kas nustebins, Dieve mano, Mūsų Petrą arba Praną?

Viską jie gerai išmano...

O Tamošius kaktą rauko, Prakaitą nuo veido brauko. Tik vienam Tamošiui vargas Sukinėtis apie mergas.

VIII.

Dėdė Mikas neatstoja, Baras, rankomis mosuoja: „Tu, bijok nors Dievo, vaike, „Gospadinės gvoltu reikia. „Ar geruoju, ar piktuoju, — „Kitą savaitę važiuojam! Dėdė Mikas suka ūsus, O Tamošiui miršta blusos. Kvapą užėmė gerklėje. Teismo valanda atėjo... — „Ak, dėduli, duok pakajų, Tai važiuosime, ar ką jau...“

(b. d.)

„LIETUVIS BRAZILIJOJ“

— ISEIVIO DRAUGAS

DÊ MESIO!
Cafe e Bar „Odessa“

Visuomet galima gauti rusiškų šiltų ir šaltų valgių, taipogi yra įvairiausių gėrimų. Tik Cafe e Bar „Odessa“. Skubus ir mandagus patarnavimas, ir mūsų tautiečiams papiginta kaina. Ten pat pletinasi laikraštis «Ruskaja Gazeta».

RUA JOSÉ PAULINO, 151.

LIETUVISKOS PLOKSTELĖS
Casa Polidor

Atėjo naujos lietuviškos plokstelės: Operos, operietes, komedijos ir dainelės. Taipogi yra ir rusų įvairiausios rūšies plokstelėlių.

SÃO PAULO, RUA S. TA EPHIGENIA NR. 38.

PRISIEKUSIS VERTĖJAS
MIGUEL DOUGNE.

AV. S. JOÃO, 185 A, TEL. 4-4947 S. PAULO.

Pasai, šamados, kadernetos de identidade, vertimai visų oficialinių raštų, bei pripažinimų ir t. t.

Kontora atdara nuo 8 val. ryto, iki 10 val. vakaro, taip pat sekmadieniais ir šventadieniais.

Vokiečių fotografijų įstaiga
„BERNARDO“
Įsteigta 1890 metas

Atlieka įvairius darbus fotografijų srityje. Specialybė padidinti, o taip pat su dažais.

Darbas greitas, sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

ARTHUR SCHMIDT
Rua São Caetano, 111 (senas n.103)
São Paulo.

D-r.
S. Meitin.

(Diplomuotas Geidelbergo ir Rio universiteto.)

Priima: vidurinių, veneros ir nervų ligomis nuo 2 iki 6 val vakar.

RUA BARÃO ITAPETININGA 37-a salas 8-9. Tel. 4-0715.

PINIGU KURSAS.

Litos	---	1\$480
Prancūzų frankas	---	\$566
Vok. markė	---	3\$445
Ital. lira	---	\$762
Doleris	---	14\$350
Uragvajaus pezas	---	6\$907
Argentinos pezas	---	4\$379
Anglų svaras	---	68\$700
Lenkų	---	1\$500

Rusiska pirtis

rua Tenente Penna 29. (Bom Retiro)

yra vonios, numeriai ir bendra ir tik po 2 mlr.

NAUJAI PATOBULINTA!

ŠIOKIADIENIAIS atidara nuo 10 val. ryto iki 10 val. vakaro.

ŠVENTADIENIAIS nuo 8 val. ryto iki 2 val. po pietų.

DARBININKŲ KNYGA IR GYDYTOJO ATESTATUS IŠDUODA UŽ 5\$000

DR. BORIS CHIPIAKOFF.

Rua Ypiranga, 15 app. 4. (Esquina da Rua St. Ephigenia).

PRANEŠIMAS.

1) Visais bažnytiniais ir kitais reikalais prašome kreiptis į Lietuvų Katalikų parapijos kleboną kun. B. Suginą šiuo antraščių: Rua Rio Bonito Nr. 226, Telef. 9-1859.

2) Jungtvių reikalais kreiptis tik penktadieniais nuo 5 val. iki 7 val. vakaro, nes šeštadieniais nebus priimama.

Dr.
A. M. Kandia

Venerinių, vidurinių ir vaikų ligų. Priima: nuo 9 iki 11 v. ir nuo 3 iki 6 val.

Analizė ligoniams nemokama.

Rua Conselheiro Chrispiniano, 74, 2 aukštasis, 28 apart. (Prieš teatrą Municipal.) Telef. 4-0218

Kalbama rusiškai, lenkiškai ir vokiškai

Andrea Do.
ADVOKATAS

ir prisiekęs vertėjas.

Rua Direita 6, aukštasis 3. salė 12 ir 12-a. Tel. 2-3116.

Kontora atdara nuo 8 val. ryto iki 7 val. vakaro.

Parsiduoda sklypai Viljoj Armanda ir kitur. Taip pat parsiduoda pastatyti namai išimokėjimui.

Lietuviškų maldaknygių

galima gauti pirkti „Liet. Braz.“ redakcijoj. Kainos 2, 4, 6 ir 8 mlr. L. provincija išsiunčiama gavus atlyginimą už knygą ir 500 reisų pašto išlaidoms. Adresas: D. Beividas, caixa postal 1764, S. Paulo.

Banco Allemão
TRANSATLANTICO
SÃO PAULO

Rua 15 de Novembro Nr. 38.

CENTRAS: VOKIETIJOS UŽJŪRIO — BANKAS BERLYNE. Skyriai Brazilijoje: RIO DE JANEIRO, SANTOS, CURITYBOJE, BAHIA, PORTO ALEGRE. ATLIEKA PERLAIDAS Į VISAS PASAULIO ŠALIS AUKŠČIAUSIU KURSU IR GEROMIS SALYGOMIS. INDĖLIAI IR DEPOZITAI NUO 50\$000

KORESPONDENTAS LIETUVOJE:

Lietuvos Bankas Kaune.

Daktaras

A. JAZARA-SNEGE

(Maskvos gydytojas nuo 1914 m.) Vidaus ligos, chirurgija, venerijos ir moterų ligos.

Priėmimas nuo 9 — 12 v. ryt. ir 2 — 6 v. v.

Ladeira Porto Geral 12 sobr.

(kampas Boa Vista ir 25 de Março)

2 andar, salas 4 e 5 Tel. 2-5068 Gyv. butas ten pat 5 aukšte.

Beto priim kasdien nuo 6½ — 8 val. vok. vaistinė „Imperial“ rua da Mooca 442,

Dr. B. K. Chipiakoff

(Maskvos universiteto 1914 m. laidos.)

Persikėlė į Avenidą São João, 185-a app. 8.

Ligonius priima: nuo 4 iki 9 val. vak., šeštadieniais nuo 3 iki 8 v. v. Sekmadieniais nuo 10 iki 1 val. Venerinių, vidurinių ir psichinių ligų analizė nuo 6½ val. ryto iki 9 v. vak.

SAVIEMS PACIENTAMS ANALIZĖ NEMOKAMA.

Laboratorija

MEDICINIŠKAS IŠTYRIMAS

(Nugarakaulio smegenų kraujo šlapimo ir išmatų). Tikras ir geras.

DR. A. KANDIA IR M. KOGAN.

Rua Conselheiro Chrispiniano, 74, 2 aukštasis. 28 apart. (Prieš teatrą Municipal.) Telef. 4-0218.

Paskutiniai dienos įvykiai

BRAZILIJOS NAUJIENOS.

Keleiviams kainos „Do X“ orlaiviu.

Rio. Orlaivis „Do X“ esą pasiruošęs skristi į Nyjorką. Keleiviai, kurie norės skristi pasąž gali gauti, tik jų kaina... 12.000 milreisų. Beto, keleiviai galės vežti 14 klgr. багаžo.

Visai „pigus“ nuvažiavimas!

Nauji oro pašto ženklai.

Rio. Susisiekimo ministerio įsakymu, paštų valdyba išleisianti apyvar-ton naujus pašto ženklus specialiai oro paštui.

Ž. Ukio ministerio įsakymu bus išleisti nauji ženklai sigarams po 20, 100 ir 150 reisų, išleidžiami tikslu sustabdyti falsifikacijai.

Laikinos konstitucijos projektas.

Rio. „A Noite“ praneša, kad artimiausioj ateity bus svarstomas laikinos konstitucijos projektas Teisingumo ministerijoj. Projektas esą išdirbtas ir artimoj ateity bus svarstomas.

Tarptautinėj darbo konferencijoj dalyvausianti ir Brazilija.

Rio. Laikraščiai praneša, kad sekančioj 14-toj tarptautinėj darbo konferencijoj dalyvauti pakviesta ir Brazilija. Konferencija įvyksta Genevoj. Brazilijos pusę atstovaus ministeris Lindor-pho Collor.

Darbininkai skundžiasi darbdavių žiaurumu.

Rio. Kaip praneša laikraščiai, darbo ministerijoj esą gautas nusiskundimas Paranos estados darbininkų, kad juos darbdaviai žiauriai išnaudoja. Nusiskundime nurodama, kad iš dabartinio uždarbio negalima esą pragyventi, kad darbo valandų nėra ir t. t. Beto darbininkai pareiškia, kad jie jungsis vieną grupę ir bendrai kovos su išnaudotojais. Darbo ministerija, pasak laikraščių, dėsianti pastangų sutaukinti darbininkus su darbdaviais ir bendrai sioksianti prie darbininkų būvio pagerinimo.

Indijonai puola baltuosius.

Rio. Laikraščiai praneša, kad municijoj Conceição do Araguayá, indijonų giminė „Caiapos“ užpuolė vieną vilą ir užmušė 7 žmonių ir pagavę 5

mažus vaikus dingo miške. Beto užmuštųjų galvas nukirte, kažkur jas suslėpė, ar nusinešė, palikdami užmuštus visai nepažįstamais.

Likę gyvi pasakoja, kad indijonai maną, netik išžudyti Conceição municiją, bet taip pat ir Marabá apylinke.

Vietos valdžia daro žygių laukiniams nuraminti.

Matomai, tikrieji braziliečiai nekėnčia „svetimšalių“.

Eksportas.

Santos. Per šių metų liepos mėn. per Santos uostą išvežta užsienin prekių, maždaug 800.000 milreisų. Daugiausia išvežta mėsos ir vaisių. Sulyginus su praeitų metų tuopat mėnesiu — eksportas žymiai mažesnis. Bet tikimasi, kitais mėnesiais išvežti daug didesnj kiekį.

Temperatūros kritimas.

Rio. Meteorologijos stotis praneša, kad visose šiaurės estados temperatūra žymiai nupulė. Pasak laikraščių, žema temperatūra dar gali nekuri laiką tęstis. Ar neprisois ir Brazilijoj europjetiškus rūbus vartoti.

Tvarkys pašto darbuotę.

Rio. Susisiekimo ministerio įsakymu, paštų valdyba imianti geriau tvarkyti pašto darbuotę. Pirmon eilėn bus sutvarkyta korespondencijos pervežimas provincijon ir jos sutvarkymas paštų agentūrose.

Sveikintinas dalykas.

„LIETUVIS BRAZILIJOS“ — GYVENIMO VEIDRODIS.

REDAKCIJOS IR ADMINISTRACIJOS ATSAKYMAI.

J. Šeručiui Laiškų kolkas nėra. Jei bus vėliau prisijūsimė.

Visiems skaitytojams. Daugelis skundžiasi administracijai negauną laikraščių ir t. t. Administracija praneša visiems gerbiams skaitytojams, kad visad regulieriai šeštadieniais išsiunčiama visa korespondencija. Jei kurie negaunate, teiraukitės pašte.

Lapeliui. Tamstos straipsniai negalės tilpti, persilpni. Stenkitės rašyti trumpiau ir aiškiau.

Pašto dėžutė

Redakcijoj yra laišakai:

S. Andrijauskas, S. Asadauskas, M. Alkevičaitė, V. Bučinski, J. Banys, H. Balsevičius, J. Baužys, K. Bacevič, P. Daugirdas, S. Jocius, K. Idzelis, A. Kemeklienė, P. Kareiva, Z. Kraškauskaitė, K. Laucius, M. Martinonis, P. Povilavičius, V. Rozenbergas, J. Šablevičius, A. Stankevičius, J. Slapšinskas, M. Smaltonis, M. Skadas, A. Staliūnas, D. Tarnauskas, A. Užinskas, K. Usenka, S. Vasiliauskas, J. Vabolis.

Aprausti:

Pr. Daugirda, St. Vinkauskas, S. J. Šibonis, M. Eitaitienė, M. Alkevičaitė

TRUMPAI IS VISUR.

Varšuva. Iš Vilniaus praneša, kad ten esą suimta daug komunistų. Sarašy su tuo, Vilniaus krašte Lenkijos valdžia uždarė daug kairesnios krypties organizacijų.

Nelaimė švino kasykloje

B. Aires. Jujuy švino kasyklose, kaip praneša laikraščiai, įvykęs sprogi-mas, kurio metu vienas žmogus užmuštas ir daug sužeista.

Užmušė žmoną.

Geneva. Ispanietis publicistas Jose Gomes, laisvas universiteto klausytojas Genevoj, užmušė revolverio šūviu savo žmoną, kuri buvo trijų mažų vaikų motina.

Kanadon atvyko Siamokalius.

Ottava. Savo laiku laukęsis Š. Amerikoj Siamo karalius su šeima, šiomis dienomis atvykęs Kanados miestan Ottava.

— Indijoj agitacija prieš Anglus eina visu smarkumu. Svetimšaliai, nors ir nori visą nuslopinti, bet nieko neveikia. Visiems sunkus svetimas jūgas.

SPAUDA -- MŪSU GALYBĖ.

Prancūzu Navigacijos Kompanija

SUD ATLANTIQUE — CHARGEURS REUNIS.

Išėjimas greitųjų laivų.

IŠ SANTOS | PIETUS

IŠ SANTOS | EUROPA

Belle Isle — C. R. 10 Rugpiūčio
Massilia — S. A. 12 Rugpiūčio
Lipari — C. R. 23 Rugpiūčio
Eube'e — C. R. 11 Rugsėjo

Belle Isle — C. R. 30 Rugpiūčio
Lipari — C. R. 13 Rugsėjo
Eube'e — C. R. 2 Spalių

Daroma šimados iš Lietuvos 3 kl. paprasta, 3 kl. su kabina ir 3 kl. pagerinta.

AGENTAI:

S. PAULO
Cia Comercial e Maritima
Rua da Quitanda, 19-A.

SANTOS
Cia. Chargeurs Reunis
Rua 15 de Novembro, 186.

Du metu patyrimo

parodė, kad „Lietuvis Brazilijoje“

1. Yra pastoviausias ir rimčiausias laikraštis Brazilijoj ir visoj Pietų Amerikoj.
2. Yra tautinės minties lietuvių išeivių Brazilijoj žymios daugumos organas.
3. Yra lietuvių darbininkų Brazilijoj reikalų gynėjas ir patarėjas.
4. Yra tautinės krikščioniškos lietuvių kultūros ir apšvietos Brazilijoj judintojas, platintojas ir auklėtojas.
5. Yra viso pasaulio įvykių ir Lietuvos gyvenimo veidrodis.
6. Yra pigiausias laikraštis Brazilijoj ir visoj Pietų Amerikoj, nes metams kaštuoja tik 10 milreisų, pusei 6 milr. 3 mėn 4 milreisa, Lietuvon ir užsieniuosna 2 doleriai metams.

Brangus skaitytojau!

Ar Tamstai negaila būtų skirtis su savo draugu — „Lietuvis Brazilijoje“ laikraščiu? Mums, „L. Braz.“ leidėjams, būtų labai gaila skirtis su Tamsta, bet mūsų skurdžios lėšos privers mus tai padaryti, jeigu ne sulauksime iš Tamstos atsilyginimo už praeitą laiką, arba prenumeratos atnaujinimo. Taigi tuoj, nieko nelaukdamas, sėsk, Tamsta, prie stalo ir rašyk mums margą gromatėlę.

Adresas: „LIETUVIS BRAZILIJOS“, caixa postal 1764, São Paulo

Muzikos ir dramos S-ga „HARMONIA“

Rua José Paulino, 112. (Bom Retiro) kas šeštadienis ir sekmadienis rengia šokių vakarus. Prašomi atsilankyti visi lietuviai. Ten pat galima įstrašyti nariais.

Pakvietimus gauti: Rusų vaistinė Av. Paes de Barros 11. (Mokoj) J. Maldovani, Rua da Mooca 412 Rua José Paulino 112 (raštinėj) Rua Trindade 14 (Lapa) pas J. Maldovani. Rua Visconde de Parnahyba 169, butas 3. Salė nomuojama vakarams bei šokiams.

Valdyba.

Siunčiame pinigus

Į Lietuvą ir kitas pasaulio šalis. Išmoka doleriais, ar kita valiuta, kokia nori gavėjas, artimiausiam pašte ir apmoka pašto išlaidas. Taip pat priimame indelius ir atidarom einamąsias sąskaitas, mokėdami gerus procentus.

CASA BANCARIA J. FRIZZO E CIA [kurta 1900 m.

Rua Mauá 207, kampas rua Conceição, prie pat Luz stoties.

Įstaigos darbo teisingumas garantuotas 100:000\$000, kurie padėti valstybės banke. Kalbame lietuviškai [tsaiga atdara kasdien nuo 8 val. ryto ligi 6 val. vakaro, sekmadieniais tik ligi 12 val.

Laivakortės.

Į Europą ir iš ten. Šamados. Kainos žemos. Patarnavimas sąžiningas ir greitas.

